

Ба Шӯрои диссертациони 6D.KOA-014
назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Ш.Шоҳтемур

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Шарипов Иломжон Орифович дар мавзӯи «Самаранокии истифодабарии захираҳои замин ва об дар шароити бозор (дар асоси маводҳои вилояти Хатлон)», аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ).

Дар шароити имрӯза, истифодаи самараноки захираҳои замин ва об дар назария ва амалияи хоҷагидорӣ соҳаи кишоварзӣ мавқеи асосиро касб менамояд. Натиҷаҳои ниҳии бадастовардаи корхонаҳои кишоварзӣ, рушди иҷтимоӣ иқтисодии минтақаҳои мамлакат аз дуруст ба роҳ мондани истифодаи самаранокии обу замин вобаста аст. Барои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки кишвари камзамин ва аҳолиаш солҳои охир рӯ ба афзоиш аст, зиёдкунии ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ва самаранок истифода бурдани захираҳои замин ва об ҳамеша масъалаҳои мубрами таҳқиқоти илмӣ боқӣ мемонад.

Муаллиф дуруст таъкид намудааст, ки истифодаи самаранокии имкониятҳои заминҳои кишоварзии ҳудудҳои ҷумҳурӣ аз олимони соҳаи аграрӣ коркарди қоидаҳои нав, моделҳои истифодаи сарфакоронаи захираҳои замин оби ҷумҳуриро бо назардошти гуногунрангии ҷуғрофӣ ва принсипҳои истифодабарии устувори замин тақозо менамояд. Ба андешаи муаллиф, афкори муҳаққиқон дар бораи нишондиҳандаҳои иловагии истифодаи самараноки захираҳои замин, пешниҳодҳо оид ба истифодаи нишондиҳандаҳо ба монанди: вазни қиёсии киштзори кишоварзӣ дар майдони умумии замин, вазни қиёсии мазраъ дар сохтори майдони кишоварзӣ, вазни қиёсии кишти зироати муайяни кишоварзӣ дар майдони киштзор ва дигарон дуруст нест. Зеро, афзоиши ин нишондиҳандаҳо баъзан ҳамчун омили афзоиши ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот маънидод карда мешавад, аммо дар ин маврид он таҳти таъсири бодхӯраи обӣ ё шамолӣ ба бад шудани ҳолати заминҳо ва ба ин васила ба кохиши ҳосилнокии миёнаи намудҳои гуногуни зироатҳои кишоварзӣ оварда расонданиш мумкин аст. (С.10-11). Ин таъкидҳо водор менамоянд, ки муҳаққикони оянда доир ба коркарди низоми нави нишондиҳандаҳои арзёбии истифодаи оқилонаи заминҳои кишоварзӣ андешанд. Худ муаллиф, ки дар асоси омӯзиши адабиёти ватанию хориҷӣ дар диссертатсия зарурати дар шароити муносибатҳои бозорӣ ҷанбаҳои методӣ таҳия ва истифодаи нишондиҳандаҳои хосро пешниҳод намудааст.

Дар айни ҳол мо оид ба автореферат баъзе эродҳо ҳам дорем:

1. Мо дар автореферат арзёбии нишондиҳандаҳое, ки ҷанбаҳои ва муносибатҳои экологии истифодаи заминро тавсия медиҳанд, пайдо нанамудем.
2. Дар баъзе мавридҳо ибораҳо, ғалатҳои имлоӣ ба назар мерасанд. Эроди мазкур баҳои мусбати кори иҷрошударо қадре ҳам паст намекунад, зеро натиҷаҳои илмӣ ба дастмада аз сатҳи баланди илмию назариявии таҳқиқот, навгонӣ ва аҳамияти амалии мундариҷаи рисолаҳо дарак медиҳад.

Мазмуни автореферат имкон медиҳад то чунин хулоса барорем, ки кори пешкашгардида ба тамоми талаботи нисбати таҳқиқоти диссертатсионӣ пешниҳодаванда баҳри дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, бандҳои 10 ва 11 муқарароти оид ба додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016 №505 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Шарипов Иломжон Орифович шоистаи дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ бо ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ) мебошад.

Тақриздиханда:
доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор, муовини директори
ИИД АМИТ

Мирасидов А.Б.

Имзои Мирсаидов А.Б.ро тасдиқ мекунам
Сардори шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
ДДҚ ба номи А.Рӯдакӣ



Э. Курбонов

Институти иқтисодиёт ва демография 734024 ш.. Душанбе, х. Айни, 44. Тел. (992 37) 221-67-50, факс (992 37) 221-57-65, e-mail: eco_institute@rambler.ru.